

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adódnak vissza.
Hirdetések arszabály szerint.

Vallási türelem.

Azt hittük, hogy a protestánsok vezetőik okossága révén észhez tértek és így elintéztnek tekintettük a Ne temere enciklika ellen támasztott teljesen indokolatlan harcot. Am családunk. Most a délvidék protestánsai között támadtak türelmetlenek, akik igaztalanul támadtak ellenünk.

Ezeknek a figyelmeztetésére közöljük a következőket:

A Budapesti Hirlap egyik nemrég megjelent komoly cikkéből arra következtettek, hogy illetékes helyen el van döntve a sorsa annak az ildomtalan heccnek, melyet Antal Gáborék a házassági kérdésben kiadott „Ne temere” kezdetű pápai enciklika ellen támasztottak. Előrelátható volt ez a fordulat. Placetum regium után kiabálni a XX. században, mikor a nyomtatott betű a szél gyorsaságával repül szét a világba, szentségek érvényességének eldöntésénél az államhatalom beavatkozását követelni: oly elfogult gondolkodásra vall, melyre csak azok képesek, kik még ma is Kalvin Jánosnak, a XVI. századbeli genfi diktátornak a koponyájával gondolkodnak.

Nem is erről van most szó. Hanem ez az eset szinte ellenállhatatlanul provokálja az összehasonlítását, azon két különböző helyzetnek, melyben nálunk a másvallásúak és Németországban a katolikusok vannak.

Hogy Magyarország katolikus ország, azt elvégre is józan észszel tagadni nem lehet. Hogy nálunk a tiz millió katolikkal szemben (a szakadár görögkeletieket nem számítva) alig két-három millió protestáns és egy millió zsidó lakik (ez is sok!) azt minden iskolágyermek tudja. És ezek a vallásfelekezetek Magyarországon a legteltesebb szabadságot élvezik. Szabadon költözködhetnek, imádkozhatnak, ünnepelhetnek, prédikálhatnak, templomot, iskolát építhetnek, amint nekik tetszik. Gondolom így van s nem is irigylem nekik.

Most nézzünk át Németországba. Ott a lakosság kétharmad része protestáns és egyharmad része katolikus.

S dacára annak, hogy — mint látjuk — ott a katolikusok számaránya sokkal nagyobb, mint nálunk a protestánsoké, mégis a sokszor hangzott protestáns türelem nagyobb dicsőségére oly törvények vannak

még ma is érvényben, melyek valóságos arculesapásai a szabadságnak.

A most folyó gyönyörű német katolikus nagygyűlés egyik szónoka, Marz táblabíró mondotta beszédében a következőket:

„Husz éve már, hogy a Kulturkampf sötét fellege elvonult a fejünk fölött, de egyenjogositásunkat még most sem tudtuk kivívni. Csak a jézusita törvény első paragrafusát kell megemlíteni. Nekünk nem a kormányok kegye kell, hanem a katolikusok jogainak az elismerése. Olyan elbánásban akarunk részesülni minden tekintetben, mint a protestáns testvéreink. Ne beszéljenek addig jóakaratról, míg kivételes törvények hatása alatt állunk. Még Bajorországban sem szabad szerzetesrendeket letelepíteni kormány engedély nélkül. Szászországban az alkotmány szerint nem szabad új zárdákat alapítani.

Braunschweigban, ahol 25.000 katolikus él, nem szabad misézni, keresztelni, temetni és bérálni hatósági engedély nélkül. Más ország részekből jövő papok itt csak háromnál több személy előtt misézhetnek.”

No de ne beszéljünk Németországról. A székesfehérvári iskolaszék júniusi ülésén Miklós Géza református lelkész kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy a katolikus Fehérvár katolikus vallású tanítói az iskolában katolikus növendékeiket templomi énekre tanítsák.

Inkább ne énekeljenek — gondolta ő.

Ime! Így fest a valóságban a protestáns türelem!

Az új szerb patriarcha-választás.

Zmejanovic meg nem erősítésének híre lejutó hatással volt a szerb radikális pártra. A megválasztott patriarcha meg nem erősítésének két természetesen következő következménye van eddig; — alkalmas időben a szerbek ki fogják nyilatkoztatni, hogy a függetlenségi párthoz semmi közük többé; — másodsor a szerbek az új patriarchaválasztásnál teljesen önállóan és függetlenül fognak eljárni. Az eddigi megállapodások szerint s ezt a lépést helyeslik az ó-radikális szerbek is az egyetlen patriarcha-jelölt az új választás alkalmával Letics temesvári püspök. Ha Letics bármely okból nem vállalná el a legelső szerb egyházi méltóságot, ez esetben a kongresszus egyhangulag egy szerzetest fog patriarchának megválasztani, akinek nevét eddig még titokban tartják. A szerbek felfogása szerint Bogdanovic Lucian már nem lehet többé karlócai patriarcha; legalább a kongresszus akaratából nem.

Zombori kongresszusok.

A tanítók gyűlése.

Két nagygyűlés lesz Zomborban, majdnem közvetlenül egymásután. Az első megyei jellegű, a vármegyei tanítóegyesület gyűlése augusztus hó 30-dikán.

A közgyűlést megelőzőleg, augusztus 29-dikén, délelőtt 9 órakor választmányi ülést tartanak, melyen a közgyűlés elé terjesztendő tárgyakat készítik elő. Ugyanezen nap, délután három órakor a vármegyei kisdövényök szakosztályának ülését tartják meg, melynek előadói Stengel Eleonóra újvidéki, Gyenes Flóra bezdáni és Egi Irma apatini óvónők lesznek.

Ugyancsak délután 3 órakor tartja ülését a vármegyei iparos és kereskedők tanonciskolai szakosztálya, melynek előadói Ispánovits Mátyás szabadkai, Farkas Ferenc bezdáni, Harsányi zentai tanítók lesznek.

Ugyancsak e nap délután öt órakor pedagógiai értekezések lesznek, melynek előadói Zacsó Alajos szabadkai, Fenyvesi Ferenc és Sztantics Balázs szabadkai tanítók lesznek.

Vasárnap délelőtt 9 órakor lesz a közgyűlés a vármegyei ház közgyűlési termében, a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A járáskörök évi működéseinek előterjesztése.
3. A következő tételek tárgyalása: a) A kézi munkára nevelő oktatás slöjd jelentősége a népiskola szolgálatában. Gutenberg Pál a kézimunkára nevelő országos egy. igazgatójától. b) A tanítói nyugdíjtörvény revíziója. Novoszel János zentai tanítótól. c) A népiskolai tanterv méltatása. Csernyei Mórtól Újvidék.
4. Jelentés a Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának működéséről.
5. Jelentés az Eötvös alap működéséről.
6. Jelentés az Eötvös-alap kezelése alatt álló Czirfusz Ferenc szobaalapítvány és a szervezés alatt álló Gráff Nikáz féle alapítvány helyeknek az 1908/1909. tanévre odaítélése tárgyában.
7. Pénzvizsgálat fölötti határozat.
8. Az 1909. évi költségvetési előirányzat megállapítása.
9. A budapesti Ferenc József Tanítók Házában levő Czirfusz Ferenc féle 400 koronás szobaalapítvány alapító oklevelének a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 6394. számú rendelete értelmében átalakítása.

10. A szervezés alatt álló Gráff Nikáz féle 4000 koronás alapítványra a vármegyei törvényhatósági bizottságától a b. Eötvös József féle népnevelési alaptól átengedett 1827 korona 23 fillér állományának csatolásával 146052/307. számú miniszteri jóváhagyó határozattal kivánt alapítólevél kiállítására.

11. A szakosztályok előterjesztései.

12. A bácsi ágostai helvét evangélikus egyházmegye tanítóegyesületének belépése a vármegyei általános tanítóegyesület kötelékébe.

13. Az 1909. évi közgyűlés tételeinek megállapítása.

14. A jövő évi közgyűlés helyének kijelölése.

15. Folyó ügyek, indítványok.

Az orvosok kongresszusa.

Szeptember hó 6-án az országos orvos-szövetség tartja kongresszusát Zomborban. Magyarország e tekintélyes társadalmi osztálya jön egybe vármegyénk székvárosában.

Ezen kongresszuson az adminisztratív ügyeken kívül két igen fontos ügy kerül megvitatásra. Ezek: a munkásokat betegség esetére ellátással biztosító pénztárak és orvosok közötti viszony szabályozásának ügye és a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. XIV. t. c. II. része első fejezetének módosításáról szóló törvényjavaslat ügye, mely a képviselőház őszi ülészakán kerül tárgyalás alá. Természetes, hogy ezért a tanácskozás eredményét országsszerte érdeklődéssel várják.

Az eddigi jelentkezésekből következőleg, Zombornak ezen a napon 4-500 vendége lesz. Az elszállásolás munkája nagy erőmegfeszítésbe kerül. Lakások nem igen akadnak ennyi ember részére Zomborban.

A bányászstrájk statisztikája

A pécsbányatelepi sztrájk-katasztrófa adatait tegnap közöltük. A szabolesi, somogyi vasas bányáknál, hova a vörös kráterből több héten át ömlött a lávafolyam, ugyan- csak nagy pusztításokat okozott. Hét hétig és néhány napig uszkált a vörös csuka a munkások fölfalására ebben a szenyárban, de beledöglött. Vagy talán a korgó gyomru bányászok verték agyon a kis piszkost. Annyi tény, hogy hét hét után a munkások az abszolút butaság tengerén evező kalóztól függetlenül, maguk szüntették be a gyomrok korgását.

A zöldcsőrű vörös rém elképedt, mikor a munkások dolgozni kezdtek. Erezték a munkások, hogy a duhajkodó Paprika Janosi a brekegő Titán Laci, és a zöld csőrű Jola fülbemászó melódiai csak a fejet dagasztják, de a gyomor zsugorodik napról napra. Ösörgő sípkában, sárzaporban járni még a hajókötél idegü bányász sem tudott tovább hét hétnél. Láta a munkásság, hogy a kispiszkoson lebegő demokrata-köpenyeg alatt pástétomot emészto gyomor csavarodik. Mindent látott, de legjobban látta a következő adatokat.

Mecsekszabolcon, hol alkalmazva volt 972 férfi és 76 nő, sztrájkolt eleinte 821 férfi és 72 nő; később 736 férfi, 68 nő.

Az a bérösszeg, melyet a bányamunkások június 3-tól július 28-ig veszítettek a következő:

június 3-tól 31-ig	=	19,998 97 K.
" 14-től 23-ig	=	17,528 31 K.
" 24-től jul. 3-ig	=	19,764 18 K.
július 4-től 13-ig	=	17,677 67 K.
" 14-től 23-ig	=	19,289 64 K.
" 24-től 28-ig	=	6,781 50 K.

Összesen: 101,048 28 K.

Somogyon, hol a géposztályt kivéve, június 4-től július 27-ig a 433 férfi és 49 munkás közül sztrájkolt 389 férfi és 44 nő.

A bérösszeg, melyet a bányamunkásság a sztrájk alatt, veszített, a következő:

június 4-től 14-ig	=	9,594 12 K.
" 14-től 24-ig	=	8,969 34 K.
jun. 24-től jul 4-ig	=	10,224 46 K.
július 4-től 14-ig	=	8,682 80 K.
" 14-től 24-ig	=	11,340 92 K.
" 24-től 27-ig	=	5,280 87 K.

Összesen: 54,002 51 K.

Vasbányatelepen jun. 4-től jul. 28-ig a 451 férfi és 39 nő munkás közül sztrájkolt 399 férfi és 37 nő. A sztrájkolással veszített bérösszeg a következő:

június 4-től 13-ig	=	12,699 06 K.
június 14-től 23-ig	=	10,390 14 K.
június 24-től jul. 3-ig	=	12,699 06 K.
július 4-től 13-ig	=	10,967 37 K.
július 14-től 27-ig	=	17,684 10 K.

Összesen: 64,439 73 K.

Tehát bányászstrájk alatt elveszített bérösszeg:

Pécsbányatelepen	153,737.— K.
Mecsekszabolcon	101,040 28 K.
Somogybányán	54,092 51 K.
Vasbányán	64,439 73 K.

Összesen: 373,309 51 K.

Ez a horribilis szám volt az, mely a munkásokat észretéitette. Felvették szer- számjaikat és tovább dolgoznak. A vörös céda vegye magára a korgó gyomrok, a síró anyák és nyöszörgő gyermekek átkait, mert ezt ő cselekedte. A szakszervezeti danaidák hordójának éhessége okozta ezt, több pénz kell nekik, ennek elérésére — finis sanctificat media — mindent megtesznek.

Meddig tart a munkásság kiskorúsága, mikor veti le a gyermekcipőt, a vitorlás nadrágot, még nem merjük jósolni, de ha a kongó frázis-telep olcsó örömszerzésből megszivatja néhányszor, hogy csak csontja- bőre marad, akkor nincs messze az idő, nagykoru lesz a munkásság. Az egyéniség dorongáló kispiszkok muzeumba kerül, spiri- tuszba zárják, hogy bódító maszlagjait a szél szét ne hordja, mert kiburjánzik. Az üvegre pedig kívül rá lesz írva: internationalista utópiák.

Verítés.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal hátralékban vannak, hogy azt megküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldé- sében akadályok merüljenek föl ::

HIREK.

Tájékoztató.

Augusztus 30. A függetlenségi kör rend- kívül közgyűlése d. e. 11 órakor.

Országos vásár Szabadkán szeptember hó 6., 7. és 8-dikán.

— **Az adókievő bizottság tárgya- lása.** A szabadkai adókievő bizottság 29-dikén a harisnyakötők, hirlapárosok, hentesek, husvágók kereseti adóját tárgyalja.

— **Kinevezés.** A temesvári posta- és táviratigazgatóság az üresedésben volt bács- borsódi postamesteri állásra Schiebl Károlyné szül. Noll Terézt, a bácsi postame- steri állásra pedig özv. Zombory Lászlóné született Demerácz Blankát nevezte ki.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bácsbod- rogvármegye törvényhatósági bizottsága szeptember hó 2-án a vármegyei székház nagy- termében redkivüli közgyűlést tart.

— **Palicsi Cabaret.** Palicson holnap, szombaton a fürdővendégek kedélyes Ca- baretet rendeznek Kunetz Ella, Czailik Ró- zsika, Turbók Vilma, Pataky Erzsike, és Margitka, Milassin Mariska kisasszonyok és Lasztovics Sándor ur közreműködésével.

— **A városháza építése.** A holnapi közgyűlési tárgysorozatból kivették a városháza építésére vonatkozólag megtartott ár- lejtés eredményét, mert az építési terveket a miniszteriumban még nem hagyták jóvá.

— **Köszönetnyilvánítás.** Öszinte szív- ből fakadó köszönetet mondunk mindazok- nak, akik megboldogult halottunk, Szken- derovics Odön temetésén megjelenve, meg- jelenésükkel fájdalomukat enyhíteni segí- tettek. Külön köszönetünket fejezzük ki megható részvételükért a Petőfi és a Magyar asztaltársaságoknak. Szabadka, 1908. augusz- tus 28. Özv. Szkenderovics Odönné és leánya Szkenderovics Ilona.

— **Főállatorvosi kinevezés.** A föld- művelésügyi miniszter Ily György, vármegyei állatorvost főállatorvossá nevezte ki.

— **Küldöttség a megyénél.** Obecse képviselőtestületének vezető tagjai nem elég- zenek meg azzal, hogy meghozták a villam- világításra és az utcák kikövezésére a hatá- rozatot, hanem annak mielőbb érvényt is akarnak szerezni. Ezért tegnapelőtt egy több tagból álló küldöttség volt Zomborban a

főispán és az alispánnál, hogy őket az ügy- nek megnyerjék és különösen az ut köve- zéshez az anyagi támogatást is kikérjék.

— **Országos vásár.** A szabadkai or- szágos vásárt folyó hó 6., 7. és 8-dikán tart- ják meg. A vásárra sertések fel nem haj- hatók.

— **Elvi jelentőségű határozat.** „Sző- lövényigelopás mezőrendőri kihágás“. Fel- merült esetből kifolyólag a minisztertanács. elvi jelentőségű határozatként kimondotta, hogy a hatvan koronán aluli értékű és a mezőn kénybe rakott szőlővényige ellopása mezőrendőri kihágást képez és elbírálása a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozik.

— **Mulatság.** Az adai róm. katolikus népkör szeptember hó 8-dikán a negyven- déglőben táncestélyt rendez.

— **Az orvosok fizetése.** A községi és körorvosok fizetése az új törvény szerint ez évi szeptember 1-től kezdve többé nem a községeket, hanem az államkincstárt terheli. Mivel azonban a törvény életbeléptetésének előkészületei szeptember elsejéig előrelát- hatóan nem lesznek befejezhetőek, a bel- ügyminiszter körrendeletben hívta fel a tör- vényhatóságokat, hogy a törvény életbelép- tetéséig a községek által fizetessék ki to- vábbra is a községi és körorvosoknak járó fizetéseket. Ezeket az összegeket természet- esen a községek javára fogják elszámolni.

— **Katonai gyakorlatok a közép- iskolákban.** Még a mult iskolaév elején el- rendelte Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter, hogy az országnak tíz középisko- lájában — köztük a zombori állami főgim- náziumban is — a tanulók a tornaórákon a katonai gyakorlatokban rendszeres kikép- zést nyerjenek. A kiválasztott tíz közép- iskolában elért eredményektől függött, hogy az ország többi középiskolaiban is behoz- zák-e a katonai kiképzést vagy ebben a tiz- ben is megszüntessék. A kísérlet kedvező eredménnyel járt. A tíz középiskolai igaz- gatói beszámoltak a miniszternek a reform sikeréről. Apponyi Albert gróf most újabb rendeletet adott ki, hogy már a szeptember- ben megnyíló tanévben az összes közép- iskolákban katonai kiképzésben részesüljenek a tanulók.

— **Szerb népgyűlés.** Obecsen a ra- dikálisok ma a zsinati képviselőválasztás ügyében népgyűlést tartottak, amelyen az ócecei választó kerület két képviselője Po- pics Milos és Prodanovics Zsviko számoltak be kongresszusi működésükről.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A bel- ügyminiszter az ópalánkai dalárda alapsza- bályait a bemutatási záradékkal ellátta.

— **A közöskonyhák sorsa.** Ugy lát- szik, a szabadkai közöshonyha bírja legto- vább. Megbukott a nagybecskereki legelső közöskonyha, s bomlottak fel utána min- denütt, ahol csak létesültek. Székesfehérvá- rott küzdött még a léttel egy közös konyha, de amint a Fejérmegyei Új Lap írja, ennek is fel kell oszlania, mert a tagok száma épen tizenkettőre apadt le. A közöskonyhák alkonya tehát nemsokára a közöskonyhák éjszakájává sötétedik.

A kegyetlen anya.

Rémes leltre bukkantak ma hajnalban Raczko Mihálynak, a munkából hazatérő emberei. Egy anyának hihetetlen kegyetlen- séggel elkövetett bűnének taubizonysága e lelet.

A munkások közel jártak már telepük- höz, mikor egyikök, a zentai temető mel- lett futó árokba tekintve, rémülten pillan- totta ott meg egy teljesen meztelen kis gyermek holttestét. A munkás, magához térve ijedségéből, társaira kiabált, hogy álljanak meg és jöjjenek közelebb hozzá.

Együtt lévén a munkások, lementek az árokba. A kisgyermek hét-nyolc napos lehetett. Teljesen ki volt fejlődve. A nya- kára zsinog volt kötve, mellyel a kegyet- len, lelketlen anya a csecsemőt megfojtotta.

A kis ártatlan hullája több napon át heverhetett már a temető árokban, mert a

mint a munkások közelebből megtekintették, megállapították, hogy a kis holttest ajkai és kezei már le vannak rágva. Hogy mi rághatta meg a holttestet, azt majd a rendőri boncolás lesz hivatva megállapítani.

A munkások a hullát beszállították a rendőrséghez, amely a lelketlen anya után haladéktalanul megindította a nyomozást.

Uj törvénykönyv!

A szeszadóról

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról, ugyszintén a szeszkontingens megállapításáról és annak felosztásáról. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal.

Ára 4 korona.

Kapható: HEUMANN MÓR könyvkereskedésében SZABADKÁN.

Kigyó egy ember gyomrában.

— A szabadban alvás veszedelme. —

Tegnapelőtt a maga nemében valóban páratlan eset történt Fugyivásárhely községben. Egy kigyó bekuszott egy pástör gyomrába s onnan ez ideig nem sikerült eltávolítani. Az eset valósággal szenzáció számba megy, mert ehhez hasonló ritkán fordul elő.

Az esetről tudósítónk a következőket jelenti:

Herkel József fugyivásárhelyi gazdálkodó tegnap este a munka után fiát Józsefet a mezőre küldte ki, hogy két lovára ügyeljen s az éjszakát is töltsen kint. A fiu, aki 16 éves a lovakkal az erdő szélére ment s ott legeltette azokat. Ez éjszaka beáltával a fiu a fák alá feküdt s ott elaludt.

A kellemes nyári éjszakában a fiu nagyon mélyen elaludt. Éjfél után azonban egyszerre felriadt, mert érezte, hogy a szájában valami mozog. A szerencsétlen fiu, mikor felébredt a száját be akarta csukni, azonban ez nem sikerült, mert fogai között egy kigyó farkát szorította. Az undorító jószágtól a fiu anyyira megrémült, hogy kiálltani akart s a száját kitévte mire a kigyó egész hosszában eltűnt s a torkán keresztül a gyomrába kuszott.

A fiu rémülten futott haza és ott szüleinek kétségbeesve mondta el az esetet. A szülők szintén megijedtek s felverték a fél falut és a községi intelligenciát, hogy adjanak tanácsot arra nézve, hogy milyen uton módon távolítsák el a kigyót a fiu gyomrából. Tanácsot azonban senkisémet tudott adni s tetlenül állottak körül a fiut.

Eközben bent a fiu gyomrában a kigyó mozogni kezdett s a fiu iszonyu fájdalmakat érzett. Ekkor valaki azt a tanácsot adta, hogy adjanak tejet innia, amit meg is tettek. A tej ivás után tényleg mintha megbékült volna a helyzettel, a kigyó nem békétlenkedett. Ez az állapot is rövid ideig tartott, mert a fájdalmak újra jelentkeztek, mire a fiu ismét hozzá fogott a tejiváshoz. Ezt a gyógykezelést mindannyiszor alkalmazták, ahányszor a kigyó bent alkalmatlankodik.

A kigyó természetét, illetőleg fajtát nem ismerik, mert a fiu nem tudta megmondani még azt sem, hogy milyen színű volt. Valószínű azonban, hogy valami kisebb sikló lehet. A fiu helyzete igen komoly, mert az eltávolítást csak operáció útján lehetne eszközölni s még akkor is kétséges, hogy sikerülni fog-e az. A kigyó a fiu gyomrában nem élhet sokáig, mert a gyomor melege s az ott lévő emésztésre váró anyagok meg fogják ölni. Addig azonban, míg a kigyó elpusztul, a fiu beleiben életveszélyes károkat tehet.

A fiu tegnap még nem vett orvosi segílyt igénybe. Egész nap odahaza tartózkodott s valósággal tódult hozzá a falu lakossága.

A fiu esetét nem tartják az orvosok lehetségesnek, mert a gyomor hője feltétlenül megölte volna a kigyót pár perc múlva a bejutás után. Sokan az egész esetet mesének tartják, azonban ezt a fiu fájdalmait megcáfolják.

Mese az utcáról.

Ez a történet olyan kicsi, hogy nem is illik a napi események szenzációi közé, de van benne valami az élet nagy igazságából, szinte azt lebeg rá mondani: szimbolikus jelentősége van.

Az utcán két ember sietett egymással szemközt. Mind a kettő munkából jött, tehát rajtuk volt a munkájuk nyoma. Ez annál is inkább látható volt, mert a foglalkozásukat nagyon is jellegzetesnek lehet mondani. Az egyik kéményseprő volt, a másik molnárlegény. Koromfekete az egyik, lisztfehér a másik. Ahogy nagyon siettek, hirtelen egymásba ütköztek. Az összeütközés heves volt, úgy, hogy a kölcsönös egyensúlyuk megtartása végett valósággal össze kellett ölekezniük.

Az ölekezésnek az a szomorú eredménye lett, hogy mindégük a maga foglalkozásának színtét otthagyták a másik ruháján. Amikor tovább siettek, a kéményseprő bosszuan porolta le tenyerével a ruháját és dühösen morfondírozott:

— Hogy bepiszkolt ez a számár!...

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERESÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2-3-szori bekenés után bársonysimává és üdévé teszi. Nem zsiros s ennélfogva nappal is használható. **Pörseések, bőrrpedések és bőrkétfetések** ellen utóérhetetlen szer. **Egy tégely ára 1 korona.** 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás. 484-74-19

Kapható:

LEHRER ALFRÉD gyógyszerárában
KULA (Bács megye).

KÖZGAZDASÁG.

**** A Bácsbodrog várm. gazd. egyesület őszi munkaterve.** Midőn a gazdasági munkálatok tulnyomó része már befejezett nyertek, elérkezik ama idő, a mely legalkalmasabb arra, hogy az illetékes faktorok a nappal érintkezve, annak érdekében erejük és hivatásukhoz mérten minden lehetőt megtegyenek, hogy ezáltal nem csak szóval, de tettel is bizonyítsák, miszerint ők a nép igaz barátai és szószólói.

Ezen elvet szem előtt tartva, a Bácsbodrog vármegyei gazdasági egyesület folyó évi szeptember és október hónapokban a vármegye különböző vidékein és községeiben szarvasmarha és lódíjazásokat rendez. Ezenkívül egy nagyobb szabású gazdagylás és tejelő verseny is tervbe vétetett. Az ezekre megállapítandó programot idején közlik.

A díjazások sorrendje a következő: Szeptember hónapban Bezdán és Paripás, október hó folyamán pedig a Kunbaja, Verbász, Ada és Titel községek. Gazdagylás helyül Dunacséb község van kiszemelve. Tejelőverseny Szentfűlöpön lesz megtartva.

A gazdasági egyesület ezen nagyszabású munkaprogramjára az érdekeltek és gazdabarátok figyelme már most is fehérik.

**** Gyümölcskiállítás Kecskeméten.** Darányi földmívelésügyi miniszter támogatásával a „Kecskeméti Gazdasági Egyesület” Kecskeméten szeptember hó 18-23. napjain nagyszabású gyümölcskiállítást és vásárt rendez. A kiállítás sikere érdekében nagyszámú rendezőbizottság élén Kenéz Zoltán gazdasági egyesületi titkár buzgólkodik s a vásár is, az idei remek minőségű Kecskemét vidéki gyümölcs termés következtében előretáthatólag meg fog felelni a hozzáfűzött várakozásoknak.

Ismerőseink körében terjesztük a „BÁCSKAI NAPLÓT.”

REGÉNY.

KLEOPATRA.

— Az ön érdekében tartanám óhajtanónak a sietést. A nővérel való viszonyban azt hiszem, a gyorsaság a legjobb eszköz, hogy minden kellemetlen szóváltásnak eleje vételessék. Es ha nem szabad egymást többé viszontlátnunk, jegyezze meg felsőhajtva, ezt is jobb, ha előbb tudom meg. Ne higgye, mintha a szerelmeat akarnám az ön oldalán játszani, de olyédes szokásommá vált, hogy önt lássam, halljam, hogy erről lemondani annyi, mint a szívembe tört dőfni. Ha nemmel felel, azonnal visszautazom vidéki otthonomba... Egy egész nagy kálitka csalogányom van otthon, akik talán unatkoznak, mert nem láthatnak...

Még egyszer köszöntötte, Irénhez ment, aki előtt hirtelen távozását mentette ki, s oly egyszerűen, mint máskor, visszavonult.

Kleopatra közeledett a társasághoz, nem akarva észrevenni nővérenek szuró, kegyetlen tekintetét. Még izgatottságát sem iparkodott titkolni. Mit törődött most a rosszakarattal, gunnyal? Kezében volt a megsemmisítés eszköze.

De mivé lesz álma? A nagyherceggel való reggeli találkozás, mely inkább biztathatta, mint gyengithette reményeit, eredménytelen maradjon?

Visszaemlékezett e társalgás minden szavára, s most már nem talált benne biztatót. A nagyherceg azt óhajtotta, hogy máshoz menjen férjhez, bármiféle fiatal, ismeretlen egyénhez is.

A hályog lehullt Kleopatra szeméről. A nagyhercegnek jóakarattal, de csak jóakarattal teli szavait félremagyarázta. Csálódott, ezt most tisztán látta és az ifjúságának büszkeségében szőtt álom páráként öp-pent a kék égbe.

Beszöltekk hozzá; felelt, nem tudva mit és hogyan. Ily körülmények között a szokás helyettesíti a figyelmet. Senki sem veszi észre, hogy hasonló társalgásoknál a lélek nincs jelen.

Végre a látogatók távoztak. Irén az utolsót a terem küszöbéig kísérte, azután visszatért, fájdalmas elmékedésekbe merült nővéréhez.

— Nos, ma ugyan megerőltetted magadat, kezdé a lehető legrosszabb arckifejezéssel. Remélem, hogy előbbre vitted az ügyedet.

— Sokkal inkább, sem mint gondold, felelt Kleopatra távozás közben.

Neutof a buszézes fiatal ember szivdobogásával távozott. A fiatal lány iránt táplált érzelmei sokkal bizonyultabbak voltak, sem mint gondolta. Azt hitte, hogy egy kedves lény iránt a vén emberek barátsága él lelkében, a nagybácsi vonzalma az unokahug iránt. De lelkének mélyében érezte, hogy a nagybácsi nem féltékeny, s a vér nem szalad a fejbe, ha unokahugára gondol.

Es Neutof csakugyan féltékeny volt. Kleopatra magaviseletét nem olyannak látta, mint akinek szabad a szive. Osztöne titkot látott azon modorban, aminőben Kleopatra ajánlatát fogadta. Amiközben lovai a park körül, mindennapi sétautján ragadták a kocsi, lelkében a féltékenységre készítő okokat kutatta.

Hirtelenül világosság támadt valójában.

Azon nap óta érezte a féltékenység előfutárját lelkében megjeleni, amelyen a nagyherceg Kleopatrát illetőleg enyelgett vele! Kamuczinról is esett szó, de e gondolatra Neutof csak vállait vonogatta. Akkor tehát Boris?

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

K. Szabadka. Hogy a két vezérférfi közötti egyetlenkedést a zsidó lapok azért szitják, hogy a kettő között harmadiknak arathassanak, azt elhiszük. Cikkét azonban nem közölhetjük, mert ön sem épen a kibékülés politikáját vallja cikkében.

Telefon-szám 369.

GÖRÖG ANDRÁS
villanyberendező műhelye
o Szabadkán, o
V. kör, Köteles-utca 249-ik számú saját házában.
402-106-28

Vizvezeték- és fürdőberendezések
a legujabb rendszer szerint.

Javitások gyorsan és szakszerűen
több évi jótállással.

Költségjegyzék díjmentes gyári áron.

„Gépész“

című műszaki lap az egyedüli, mely hivatásosan foglalkozik a gépészek társadalmi helyzetével és ingyenes közvetítésével, melynek előfizetési ára egész évre 4 korona, félévre 2 korona 10 fillér. A gépész és kazánfűtői vizsgára előkészítő kézikönyv 2 korona 85 fillér. Kazánfűtői és összes gépészeti vizsgákra előkészítő kézikönyv 130 rajzzal 300 oldal 4 kor. 50 fillér. Villamossági kate villanyesengők és telefonkezeléséről 5 korona 50 fillér. Aratógépek szerkezete és kezelése 1 korona 85 fillér. 1908. évi gépészeti zsebnaptár, mely a gépészeti tudnivalók tárháza 1 korona 35 fillér.

Gépész kiadóhivatalában:

Szeghalom.

Gyermektelen házaspárnál
a jövő tanévre

tanulók
teljes ellátásra felvétetnek.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Hirdetéseket

jutányos áron felvesz
lapunk kiadóhivatala.

Lapunk kiadóhivatalában kapható:

A FALU SZÉPE.

Angol regény 2 kötetben.

Írta: **M. B. CROKER.** Fordította: **DUGOVICH IMRE.**

Ára a két kötetnek bérmentes
küldéssel 1 korona.

A MI IGAZ HITÜNK.

Írta: **Hiersch Ágoston.**

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is jelentős helyet vívott ki magának, s Körmezy Ernő zamatos szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi litteratúránkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv? Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szárnyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekinthetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju vagy felnőtt.

Ára füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezetnél Szabadkán.

A főtisztelendő Papság figyelmébe!

Tisztelettel értesítjük a Kalocsamegyei főtisztelendő Papságot, hogy alantjegyzett nyomtatványok egyházmegyénkben előirt szöveggel raktárunkon készen állanak s így azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy megrendelés esetén azokat postafordultával szállíthatjuk. Megrendelésnél elegendő a raktári szám jelzése.

Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára		Rak-tári sz.	A nyomtatvány megnevezése	Ára	
		kor.	fill.			kor.	fill.
1	Kereszteltek anyakönyve (merített papíron)	ivenként	08	19	Kivonat a kereszteltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
2	Bérmáltak anyakönyve	"	08	20	Születési bizonyítvány polgári házasságkötéshez	50 drb	1
3	Egybekeltek anyakönyve	"	08	21	Bérmacédula	50 drb	20
4	Meghaltak anyakönyve	"	08	22	Kivonat az egybekeltek anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
5	Misealapítványok naplója	"	05	23	Kivonat a meghaltak anyakönyvéből (mer. papír)	50 drb	1 50
6	Cselekvő és szenvedő állapot az alapítványozott szent misék pénztáráról	"	06	24	Családi értesítő	50 drb	1 50
6a	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, beliv	"	06	25	Eljegyzési értesítés	50 drb	1
6b	Számadás az alapítványozott szent misék pénztáráról, küliv	"	06	25b	Insinuatío sponsalium	50 drb	1
7	Kegyes alapítványok naplója	"	05	26	Dimissio	50 drb	1
8	Kegyes alapítványok pénztári számadása beliv	"	06	27	Alapító levél	25 drb	1
8a	" " " " küliv	"	06	28	Nyugtakönyvecske az egyh. pénzt. adósa számára	25 drb	1
9	Templompénztári napló	"	05	29	Tabell. Relatio de Visitatíone Vice archi diacon.	10 péld.	40
10	Templompénztári számadás küliv	"	06	30	Latin misejegyzék	10 iv	40
10a	" " " " beliv	"	06	31	Párbér napló	10 iv	40
11	Relatio de statu Parochiae	10 péld.	40	32	Kötelezvény	50 drb	1
12	Consignatio conjugum in divortio viventium	"	40	33	Gyónó cédula	500 drb	2
13	Consignatio illorum, qui religionem mutarunt	"	40	34	Ésketési bizonyítvány anyakönyvi bejegyzéshez	50 drb	1
14	Consignatio mixtorum matrimoniorum	"	40	35m	Eljegyzési szerződés (magyar szöveg)	50 drb	1
15	Tabell. conspectus matrimoniorum mere civil.	"	20	35n	" " (német szöveg)	50 drb	1
16	Értesítvény népoktatási intézetekről	"	40	35b	" " (bunyevác szöveg)	50 drb	1
17	Informatio de Capellanis	"	30	36	Jegyesek anyakönyve (merített papír)	ivenként	08
18	Informatio de Parochis	10 péld.	40	37	Hirdetési bizonyítvány	50 drb	1
				38	Rapulare	10 iv	60
				39	Iktató- és kiadókönyv	100 iv	2 50

Ki nyomtatvány-szükségeit nálunk szerzi be, nemcsak olcsón és gyorsan jut izléses nyomtatványokhoz, hanem ez által a keresztény eszméknek saját útján való terjesztését is elősegíti, miért is kérjük a főtisztelendő Papság kegyes pártfogását.

Szabadka, 1908 július 1.

A Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat m. sz.
IGAZGATÓSÁGA.